

Szkíta és keresztény képjelek között

Már másodszor vagyok itt Debrecenben, a Kossuth utca 1. szám alatti kiállítóteremben, gyönyörködni az „Újraírt népművészet” kiállítás remekeiben. A tárlat akár az In memoriam Makoldi Sándor címet is viselhetné, hiszen a tavaly elhunyt mester szellemi körének kortárs népművészeti tárgyait tárják elénk a rendezők. Míves fafaragások, kereszt szemesek, kerámiák, nemezalkotások, kovácsoltvas-, szaru- és tojásírásos munkák, fotók s természetesen Makoldi képei és festett kazettái vesznek körül.

A megnyitón, január 23-án, a magyar kultúra ünnepének másnapján szinte egy tűt sem lehetett leejteni, oly sokan szorongtunk a teremben. Ott voltak Makoldi „igaz, jó emberei” is, ahogyan szokta volt mondani, a pásztorok, akik énekkel, tánccal meg citeraszóval tisztelegtek, a koronát pedig a Kossuth-díjas népművész, Galánfi András gyönyörűséges Sinka-műsora tette fel az estre. Akkor inkább az együttlét öröme töltötte el a szíveket. Kollégák, barátok, tanítványok és művésztársak nyugtázták egyetértőleg alpolgármester úr megnyitójának gondolatait, hogy igenis él népi örökségünk, s képes ma is, mint történelmünkben már oly sokszor megújulni, a harmadik évezred emberének, magyarjainak is támpontokat adni, meg eligazodni a világ dolgaiban, és gyönyörködtetni úgy, ahogyan csak a mi alkotóink, előadóművészeink tudnak.

Most csupán hárman-négyen sétálunk tünődve s elgondolkodva a teremben, mikor csivitelő fecskerajként röpül be az ajtón vagy kéttucatnyi gyermek, a MEAsuli (Muzsikáló Egészségért Alapítvány) tanulói. A következő órában ők veszik birtokba a teret, röpködnek, képtől-képig, köröznek a kazettás mennyezet földre szállt jelei körül, motívumokat gyűjtenek mappáikba, s megállás nélkül kérdeznak és kérdeznak. Hál’ Istennek, tanárnénijük s az egyik kísérő anyuka győzi válasszal. Fél füllel azért kivehető sutyorgásukból, hogy e csemeték meglehetősen otthonosan mozognak szerves műveltségünk képjelrendszerében.

Szinte elsodornak a bejárattal szemközti, főhelyen lévő triptichontól, mit így, együtt eddig még nem láttam. Balra végre lehorgonyozhatok egyik kedves Makoldi-opusom, a Trimurti előtt („a világ működésének típusai” sokat segít a befogadásban). Már vagy negyedik alkalommal kötök ki itt, s talán nem véletlenül, hiszen személyes közöm is van ezen alkotáshoz. Makoldi mester barátom volt, évtizedek óta ismerem munkásságát, együtt tanítottunk a Kölcsey-főiskolán, magyarságismereti kurzusokat, nyári táborokat szerveztünk, egyszer - egy gyermekopera munkálatai során – még a testvérműzsák csábításának is engedtünk. Éppen nála voltam 2017 júniusának elején, mikor a képet befejezte. Kicsit sürgette az idő is, mert Váradra készült egy nagy kiállítással, Szent Lászlóra emlékezni. Igazított még valamit Nagyboldogasszony

holdsarlóján, majd letette ecsetjét. Kész vagyok, művészem, mondta, s kíváncsian várta, mit szólok hozzá. Máskor is megtesztelt már, hogy „első blikkre” mik a benyomásaim. Akkor olyasmit mondtam, hogy képét egyfajta művészi-eszmei összegzésnek tartom, s hogy remekül ötvözi szerves műveltségünk két fő forrásának (szkíta típusú és keresztény) képjeleit. Üzenete pedig különösen fontos napjainkban, mikor szinte a teremtő-megtartó és a romboló erők küzdelméről szól egész életünk. Összehúzott szemmel figyelt, végül csak ennyit mondott: Művészem, majdnem mindent eltaláltál, bár van még egy-két dolog - de idővel majd arra is rájössz.

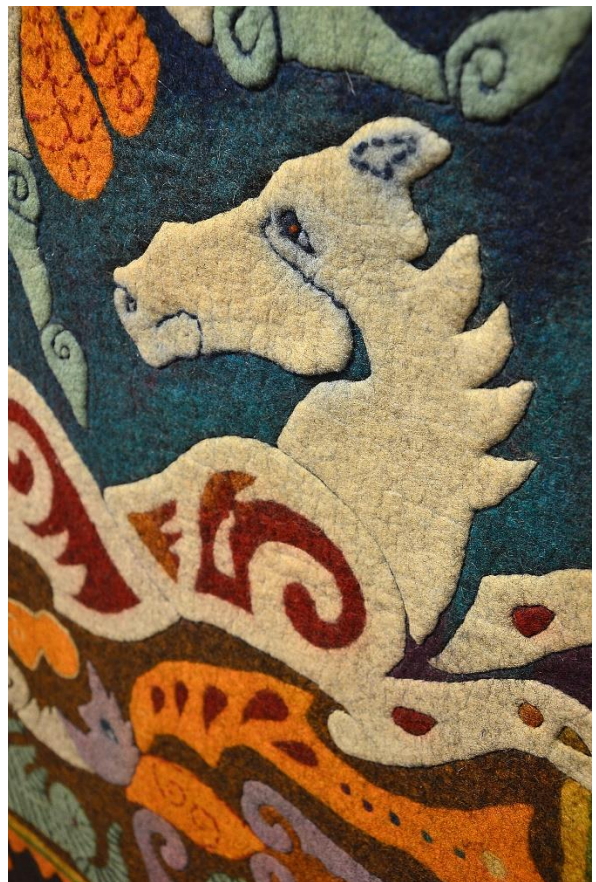
Most itt állok festménye előtt, s a hiányzó láncszemeket keresem. Tűnődésemből egy csöppség zökkent ki. Segítségemet kéri, mondanám meg néki, a Szűzanya miért nem tartja ölében a kisdedet, hiszen az szinte lebeg karja ölelésében. Pár szóval rávezetem a titokra. Mennyire örülne most Makoldi mester, ha látná a csillogó szemű kislányt, aki már viszi is társainak az örömhírt.

Ozsváth Sándor

2018.

(Megjelent a Hajdú-Bihari Napló 2018. február 17-i számában)

Kapcsolódó képek

Uralt népművészet
Kétszáz évvel ezelőtti népművészeti hagyományokból

...

Gygy
Gyöngy János
Fotográfus

Gygy
Gyöngy János
Fotográfus

